

PROTOKÓŁ KONTROLI

Kontrola została przeprowadzona w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych¹. Kontrola została zarządzona przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji poza Planem kontroli MSWiA na 2020 rok².

I. PODMIOT, CEL I OKRES OBJĘTY KONTROLĄ

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonywania przez Fundację Tobie Polsko Ratownicy³ z siedzibą we Wrocławiu zadań z zakresu ratownictwa wodnego, określonych w art. 13 i art. 14 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych⁴, z uwzględnieniem sił, środków i warunków niezbędnych do zapewnienia prawidłowego poziomu wykonywania ratownictwa wodnego.

Kontrolą został objęty okres od 1 czerwca 2020 r. do 30 września 2020 r.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone przez zespół kontrolerów w składzie:

- 1) Magdalena Miętus, główny specjalista w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 3/DOLiZK/2020 z dnia 23 września 2020 r.;
- 2) Anna Lis, główny specjalista w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 4/DOLiZK/2020 z dnia 23 września 2020 r.

w dniach 29 – 30 września 2020 r. w siedzibie i bazie ratowniczej podmiotu kontrolowanego oraz w dniach 1 października – 30 listopada 2020 r. w siedzibie podmiotu kontrolującego.

II. WPROWADZENIE

Na podstawie decyzji Nr 15/2014 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 2014 r., sygn. DRiOL-NRGW-0272-38/2013 oraz decyzji Wojewody Dolnośląskiego z dnia 19 grudnia 2018 r., znak: BZ-RM.6310.372.2018.LS, Fundacja Tobie Polsko Ratownicy jest podmiotem uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego i jako podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 350.

² Kontrola została zarządzona 9 września 2020 r.

³ Zwana dalej również jako: podmiot kontrolowany, Fundacja lub FTPR.

⁴ Zwanej dalej: *ustawą o bezpieczeństwie*....

zobowiązana jest do podejmowania działań ratowniczych, o których mowa w art. 13 ustawy o bezpieczeństwie... oraz do realizacji zadań określonych w art. 14 ust. 1 pkt 1 i 3 ww. ustawy.

Organem uprawnionym do reprezentowania Fundacji jest Zarząd. W kontrolowanym okresie w skład Zarządu wchodziły 2 osoby. Funkcję Prezesa Zarządu sprawował Pan Piotr Łuczyński, natomiast Pan Leonard Łuczyński pełnił funkcję Wiceprezesa do spraw organizacyjnych.

Zgodnie z Informacją Krajowego Rejestru Sądowego Numer KRS 0000453893 siedziba podmiotu znajduje się we Wrocławiu, przy ul. Legnickiej 65, (kod 54-206). Natomiast faktyczna działalność Fundacji została zorganizowana pod adresem: ul. Pasterska 2, gdzie prowadzone jest biuro Fundacji, przechowywana jest dokumentacja dotycząca działalności Fundacji oraz zorganizowano bazę ratowniczą wraz ze sprzętem niezbędnym do wykonywania ratownictwa wodnego.

III. USTALENIA KONTROLI

1. Organizowanie, kierowanie, koordynowanie i prowadzenie bezpośrednich działań ratowniczych w ramach ratownictwa wodnego.

Na podstawie dokonanych ustaleń należy negatywnie ocenić działalności Fundacji Tobie Polsko Ratownicy w zakresie organizowania, kierowania, koordynowania i prowadzenia bezpośrednich działań ratowniczych. Powyższa ocena wynika z analizy przedstawionej dokumentacji źródłowej oraz złożonych wyjaśnień w tym zakresie.

1.1. Obszar wykonywania ratownictwa wodnego.

W okresie objętym kontrolą Fundacja wykonywała ratownictwo wodne na odcinku rzeki Odry na terenie Wrocławia od Śluzy Mieszcząńskiej do Śluzy Rędzin, w obrębie dzielnic: Stare Miasto i Fabryczna.

Ponadto w kontrolowanym okresie FTRP organizowała, kierowała i koordynowała działania ratownicze na następujących wyznaczonych obszarach wodnych:

- 1) basenie w ORW FAMA – STA w Mrzeżynie przy ul. Kołobrzeskiej 32,
- 2) kąpielisku morskim w Mrzeżynie

– na podstawie umowy nr 86/2018 zawartej w dniu 15 stycznia 2020 r. z Zachodniopomorskim Centrum Turystyki i Rehabilitacji Sp. z o. o., ul. Kołobrzeska 32, 72-330 Mrzeżyno;

- 3) kąpielisku przy ul. Harcerskiej 25 we Wrocławiu

- na podstawie umowy zawartej w dniu 30 czerwca 2020 r. z Multigrupa Sp. z o. o., ul. Kościuszki 13/1A, Wrocław;

- 4) pływalni Dolnośląski Delfinek w Kątach Wrocławskich, ul. 1-go Maja 59

- na podstawie umowy zawartej dnia 26 lutego 2020 r. z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Kątach Wrocławskich, ul. Zwycięstwa 23, 55-080 Kąty Wrocławskie;

- 5) basenie odkrytym RCS w Lubinie

- na podstawie umowy nr RCS/ZT/130/2020, zawartej w dniu 6 maja 2020 r. z Regionalnym Centrum Sportowym Sp. z o.o., ul. Odrodzenia 28b, 59-300 Lubin.

W czasie prowadzenia czynności kontrolnych, Fundacja wykonywała ratownictwo wodne na wyznaczonych obszarach wodnych wskazanych w pkt 1 i 4 ww. zestawienia.

1.2. Zapewnienie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, poprzez utrzymywanie stałych dyżurów ratowników wodnych.

Zgodnie z oświadczeniem Prezesa podmiotu kontrolowanego w okresie kontrolowanym wyznaczono 4 ratowników wodnych⁵ do pełnienia stałego dyżuru, o którym mowa w przepisach ustawy o *bezpieczeństwie*...⁶. Wskazano miejsce pełnienia dyżurów – bazę ratowników wodnych przy ulicy Pasterskiej 2 we Wrocławiu oraz obszar objęty stałym dyżurem, tj. odcinek rzeki Odry na terenie Wrocławia od śluzy Mieszcząńskiej do śluzy Rędzin, dzielnice Stare Miasto i Fabryczna.⁷

Ponadto okazano grafiki dyżurów sporządzone w systemie miesięcznym: od czerwca do sierpnia 2020 r.⁸ oraz grafik dyżurów „pod telefonem” za wrzesień 2020 r.⁹ Grafiki sporządzono w formie tabel bez odnotowania obecności na dyżurze za pomocą podpisu ratownika wodnego.

Podmiot kontrolowany nie przedłożył żadnej dodatkowej dokumentacji dotyczącej organizacji dyżurów stałych określającej rodzaj i przebieg czynności podejmowanych od momentu przyjęcia zgłoszenia alarmowego do momentu podjęcia działań ratowniczych.

Z przedłożonych grafików za miesiąc czerwiec i lipiec oraz od 17 do 31 sierpnia wynika, iż dyżury pełnione były na zmianę kolejno przez poszczególnych ratowników wodnych, natomiast od 1 do 16 lipca dyżury pełnili ratownicy wodni bez przerwy przez kolejne pięć lub sześć dni bez prawa do odpoczynku.

Kontrolerzy ustalili, iż wyłącznie 2 ratowników wodnych wskazanych do pełnienia dyżurów stałych spełniało wszystkie wymagania wskazane w przepisach ustawy o *bezpieczeństwie*... dla ratownika wodnego¹⁰. Wskazane osoby pełniły także funkcje w Zarządzie Fundacji.

Powierzenie osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji czynności z zakresu ratownictwa wodnego stanowi **nieprawidłowość**, o której mowa w punkcie 1.4 protokołu.

Dodatkowo wskazana liczba ratowników wodnych jest niewystarczająca do zapewnienia stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego. Z uwagi na to podmiot kontrolowany nie udowodnił, iż w okresie kontrolowanym wypełniał warunek określony w art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o *bezpieczeństwie*, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

Ponadto kontrolerzy ustalili, iż 3 spośród osób wskazanych na wykazie ratowników wodnych wykonujących dyżury stałe były zaangażowane w realizację umów z zarządzającymi wyznaczonymi obszarami wodnymi na obiektach w Kątach Wrocławskich przy ulicy 1 Maja 59 (umowa zawarta na okres od 1 marca 2020 r. do 28 lutego 2021 r.) lub we Wrocławiu przy ulicy Harcerskiej 25 (umowa zawarta na okres od 1 lipca 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r.).

⁵ Dokument pn. „Wykaz ratowników wodnych pełniących stałe dyżury ratownicze dot. pkt 4”.

⁶ Zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy o *bezpieczeństwie*...

⁷ Dokument pn. „Miejsce pełnienia dyżurów stałych dot. pkt 1”.

⁸ Dokumenty pn. „Grafik dyżurów stałych – czerwiec 2020”, „Grafik dyżurów stałych – lipiec 2020”, „Grafik dyżurów stałych – sierpień 2020”

⁹ Dokument pn. „Grafik dyżurów stałych (telefon) – wrzesień 2020”.

¹⁰ Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy o *bezpieczeństwie*...

Pełnienie dyżuru przez ratownika wodnego w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, przy równoczesnym wykonywaniu przez niego innych czynności (m. in. praca na wyznaczonych obszarach wodnych) nie jest pełnieniem stałego dyżuru w rozumieniu ustawy *o bezpieczeństwie*.... Nie jest bowiem możliwe, aby osoba realizująca umowę z zarządzającym wyznaczonym obszarem wodnym pozostawała w 24-godzinnej dyspozycji do wykonywania działań ratowniczych w ramach dyżuru stałego. Powyższe należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. Wskutek tego podmiot kontrolowany nie gwarantował udzielania pomocy osobom, które uległy wypadkowi na obszarze wodnym, wskazanym jako obszar objęty stałym dyżurem ratowników wodnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi kontrolerom w dniu 29 września 2020 r. dyżur stały tego dnia wykonywał Prezes Fundacji, co potwierdza także grafik dyżurów za miesiąc wrzesień. Z przeprowadzonej rozmowy telefonicznej wynikało, że Prezes Fundacji przebywa w Krakowie, zatem nie doszło w tym dniu do spotkania Prezesa Fundacji z zespołem kontrolerskim. Dodatkowo przedstawiciel Fundacji odmówił kontrolerom w tym dniu wstępu do biura Fundacji oraz oględzin sprzętu specjalistycznego, środków transportu i łączności, z uwagi na brak dostępu do pomieszczeń przy ulicy Pasterskiej 2. Kontrolerzy w tym dniu przeprowadzili rozmowę z przedstawicielem Fundacji, w pomieszczeniu przy ulicy Legnickiej 65, określonym jako baza szkoleniowa Fundacji.

Przeprowadzone czynności kontrolne potwierdzają, iż w dniu 29 września 2020 r. dyżur stały nie był faktycznie wykonywany i niemożliwe było udzielenie pomocy osobie poszkodowanej na odcinku rzeki Odry wskazanym jako obszar zabezpieczany w ramach stałych dyżurów ratowników wodnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami nie zrealizowano żadnych działań ratowniczych w ramach stałych dyżurów ratowników wodnych.

Z uwagi na ustalenia kontrolerów w zakresie braku faktycznej możliwości utrzymywanie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, Fundacja nie udowodniła także, iż w okresie kontrolowanym wypełniała warunek określony w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy *o bezpieczeństwie*, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

1.3. Stała kontrola wyznaczonych obszarów wodnych.

Fundacja Tobie Polsko Ratownicy zobowiązana była do zapewnienia stałej kontroli przez ratowników wodnych wyznaczonych obszarów wodnych wymienionych w pkt 1.1. protokołu.

Jak wynika z postanowień umów zawartych z zarządzającymi wyznaczonymi obszarami wodnymi, podmiot kontrolowany zobowiązany był do zapewnienia bezpieczeństwa osobom korzystającym z nadzorowanych wyznaczonych obszarów wodnych, w tym do zatrudnienia ratowników wodnych w liczbie odpowiadającej wymaganiom określonym w przepisach rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego¹¹.

Do obowiązków ratowników wodnych należało dokonywanie stałej kontroli wyznaczonego obszaru wodnego, podejmowanie działań ratowniczych, wykonywanie obowiązków określonych w art. 16 ustawy *o bezpieczeństwie*.....

¹¹ Dz. U. poz. 108, z późn. zm.

Ponadto, w przypadku 3 umów Fundacja zobowiązana była do wyposażenia ww. obiektów w sprzęt ratowniczy i medyczny, wymagany do prowadzenia działań ratowniczych (w jednym przypadku na koszt zarządzającego).

W ramach każdej z ww. umów podmiot kontrolowany zobowiązany był do bieżącego dokumentowania prowadzonych działań ratowniczych, prowadzenia dzienników pracy ratowników wodnych. Jednak tylko w odniesieniu do basenu odkrytego – RCS w Lubinie i kąpieliska we Wrocławiu przy ul. Harcerskiej Fundacja przedłożyła jedynie karty z rejestru działań ratowniczych.

Z uwagi na nieprzedstawienie pełnej dokumentacji z wyznaczonych obszarów wodnych (w tym dzienników pracy ratowników wodnych), na których w kontrolowanym okresie podmiot kontrolowany organizował, kierował i koordynował działania ratownicze, zespół kontrolny nie był w stanie ustalić, czy Fundacja dokumentowała realizację stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych oraz podejmowanych działań ratowniczych na tych obiektach.

W związku z powyższym podmiot kontrolowany nie udowodnił, iż należycie wypełniał warunek określony w art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy *o bezpieczeństwie*, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

Z uwagi na brak dokumentacji (grafików stałej kontroli) zespół kontrolny nie mógł ustalić, czy na wszystkich wyznaczonych obszarach wodnych podmiot kontrolowany dedykował obsadę ratowniczą, zgodną z postanowieniami umów i z przepisami określającymi minimalne wymagania dotyczące liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego oraz czy dyżury te były faktycznie zrealizowane.

Zespół kontrolny nie mógł również dokonać czynności kontrolnych na wyznaczonych obszarach wodnych, ze względu na zgłoszony brak możliwości wzięcia udziału w tych czynnościach przez kierownika podmiotu kontrolowanego lub przez osoby upoważnione.

Stwierdzono, że podmiot kontrolowany do pracy na wyznaczonych obszarach wodnych dedykował 10 osób, które nie spełniały wszystkich warunków dla ratownika wodnego określonych w art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie*

1.4. Kadra ratowników wodnych podmiotu kontrolowanego.

Podmiot kontrolowany przedłożył: listę ratowników wodnych, którymi dysponował w okresie kontrolowanym, listę ratowników wodnych wyznaczonych do pełnienia stałych dyżurów i listę ratowników wodnych, przy pomocy których realizowano umowy z zarządzającymi wyznaczonymi obszarami wodnymi. W trakcie czynności kontrolnych okazano kontrolerom umowy zlecenia oraz umowy o wolontariat.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że w kontrolowanym okresie w skład kadry ratowniczej Fundacji wchodziło łącznie 25 osób.

Do pełnienia stałych dyżurów w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego w kontrolowanym okresie Fundacja dedykowała 4 ratowników wodnych. Z kolei umowy zawarte z zarządzającymi realizowane były przez 24 ratowników wodnych. Do pracy na wyznaczonych obszarach wodnych kierowani byli również ratownicy wodni wyznaczeni jednocześnie do pełnienia stałych dyżurów w ramach zapewniania stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego (3 osoby).

Podmiot kontrolowany w przypadku 10 osób nie udokumentował spełniania przesłanek, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie* w zakresie posiadania pełnych uprawnień ratownika wodnego, w tym:

- dla 1 osoby nie udokumentowano spełniania warunku w postaci „spełniania wymagań określonych w ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym dla lekarza systemu, pielęgniarki systemu, ratownika medycznego realizujących doskonalenie zawodowe lub ratownika”,
- dla 6 osób – nie przedstawiono dokumentów potwierdzających spełnianie warunku w postaci posiadania innych kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym;
- dla 1 osoby – nie udokumentowano spełnienia warunków w zakresie posiadania dodatkowych kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym i aktualnego zaświadczenia o ukończeniu kursu w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy;
- dla 2 osób - nie udokumentowano spełniania warunku w zakresie posiadania wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa.

Powierzenie osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji czynności z zakresu ratownictwa wodnego należy uznać za **nieprawidłowość** w funkcjonowaniu jednostki kontrolowanej, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. Skutkiem nieprawidłowości mogło być narażenie osób poszkodowanych na nieprofesjonalne działanie ratownicze.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że Fundacja prowadziła dokumentację dotyczącą uprawnień kadry ratowników wodnych. Ewidencja ratowników wodnych prowadzona była w sposób zorganizowany (dokumenty ratowników wodnych poukładane były w segregatorze), ale nierzetelny – (odnotowano brak poszczególnych dokumentów potwierdzających wymagane kwalifikacje).

Ponadto podmiot kontrolowany uznawał spełnianie warunków określonych w art. 2 ust. 5 ustawy o *bezpieczeństwie* na podstawie dokumentów, które były niezgodne z formalnymi wzorami określonymi w przepisach prawa, stanowiącymi potwierdzenie spełniania tych warunków (m.in. posiadanie uprawnień w zakresie uprawiania turystyki wodnej uznawano na podstawie zaświadczeń o zdaniu egzaminu na sternika motorowodnego, gdy tymczasem zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie uprawiania turystyki wodnej¹² dokumentami kwalifikacyjnymi potwierdzającymi posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej są patenty i licencje, których wzory określone są w załącznikach do przedmiotowego rozporządzenia. Ponadto od dnia 1 stycznia 2012 r. nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa wodnego oraz technik pływackich jest możliwe jedynie poprzez odbycie szkolenia ratowników wodnych, a dokumentem potwierdzającym jego odbycie jest zaświadczenie, którego wzór stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym.¹³

Wobec powyższego uznano, że nadzór nad aktualizacją dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje ratowników wodnych był niedostateczny. Nieprowadzenie rzetelnej dokumentacji dotyczącej uprawnień kadry ratowników wodnych należy uznać za **uchybiecie**. Brak kontroli nad aktualnością i kompletnością dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań ustawowych przez ratowników wodnych mogło skutkować powierzeniem zadań ratownika wodnego osobie nieuprawnionej.

1.5. Specjalistyczny sprzęt wykorzystywany do zadań z zakresu ratownictwa.

W dniu 30 września 2020 r. dokonano oględzin sprzętu specjalistycznego przeznaczonego do wykonywania ratownictwa wodnego, środków transportu i łączności, a także sprzętu medycznego, leków i artykułów

¹² Dz. U. poz. 460.

¹³ Dz. U. poz. 747.

sanitarnych. Z przeprowadzonych czynności sporządzono protokół¹⁴. Sprzęt znajdował się na terenie bazy ratowniczej Fundacji przy ul. Pasterskiej 2.

Okazany sprzęt utrzymywano w dobrym stanie za wyjątkiem łodzi pontonowej (pkt 8 Protokołu z oględzin), która była niesprawna, co zostało odnotowane w tym dokumencie. Kontrolerem nie okazano żadnej dokumentacji potwierdzającej posiadanie sprzętu. Część dokumentacji dotyczącej sprzętu specjalistycznego do ratownictwa wodnego Fundacji znajduje się w aktach kontroli przeprowadzonej w roku 2017.

Kontrolerzy ustalili, iż sprzęt specjalistyczny do wykonywania ratownictwa wodnego oraz środki łączności, które zostały okazane kontrolerom w trakcie czynności, przechowywane w odrębnym pomieszczeniu na terenie biura Fundacji oraz w magazynie (garażu) odpowiednio zabezpieczonym i zamkniętym, należą do Fundacji i mogą być przez nią zadysponowane do działań ratowniczych.

Zgodnie z oświadczeniem przedstawiciela podmiotu kontrolowanego, w trakcie wykonywania czynności kontrolnych należący do Fundacji samochód Toyota Land Cruiser znajdował się w warsztacie samochodowym, zaś na wyposażeniu tego samochodu była torba medyczna R1, zestaw tlenowy, nosze płachtowe, Lucas – system kompresji klatki piersiowej. Ponadto, zgodnie z oświadczeniem, łódź wiosłowa należąca do Fundacji znajdowała się w Mrzeżynie, po zakończeniu umowy z zarządzającym wyznaczonym obszarem wodnym, realizowanej „w okresie wakacji letnich 2020”.¹⁵

Przedstawiciel podmiotu kontrolowanego złożył także oświadczenie, zgodnie z którym łódź typu RIB z silnikiem Yamaha 6ZCL503967, okazana kontrolerom na przyczepie podłodziowej ustawionej na nabrzeżu, została sprzedana osobie prywatnej z uwagi na duże koszty jej utrzymania, a następnie użyczona przez Fundację od tej osoby. Nie przedłożono kontrolerom żadnych dokumentów potwierdzających powyższe okoliczności. W świetle złożonego oświadczenia kontrolerzy nie mogli ustalić, iż łódź znajduje się w swobodnej dyspozycji Fundacji i może zostać użyta w każdym czasie do działań ratowniczych. Nie udowodniono bowiem, czy umowa użyczenia faktycznie została zawarta, na jaki okres oraz na jakich zasadach.

Zatem w świetle ustalonych faktów: 1) nie udowodniono okoliczności nieograniczonego dysponowania łodzią RIB, 2) nie przedłożono żadnych dokumentów np. kopii dokumentu rejestracyjnego samochodu Toyota Land Cruiser, potwierdzającego, iż nadal pozostaje on w dyspozycji Fundacji, w związku z faktem, iż samochód nie został okazany w trakcie oględzin, 3) nie okazano żadnej sprawnej łodzi wiosłowej oraz nie potwierdzono żadną dokumentacją, iż jedna łódź wiosłowa faktycznie znajduje się poza bazą ratowniczą Fundacji.

Wobec tego kontrolerzy, na podstawie złożonych oświadczeń i okazanego sprzętu w bazie ratowniczej ustalili, iż podmiot kontrolowany w ograniczony sposób dysponował sprzętem specjalistycznym niezbędnym do wykonywania ratownictwa wodnego oraz środkami transportu wymienionymi w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne¹⁶. Powyższe ustalenia są równoznaczne ze stwierdzeniem **nieprawidłowości** w tym obszarze, za którą odpowiedzialność ponosi

¹⁴ Dokument pn. „Protokół z oględzin majątku należącego do Fundacji Tobie Polsko Ratownicy z siedzibą we Wrocławiu”, zwany dalej: „Protokołem z oględzin”;

¹⁵ Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy z dnia 15.01.2020 zawartej z Zachodniopomorskim Centrum Turystyki i Rehabilitacji Sp. z o.o. z siedzibą w Mrzeżynie

¹⁶ Dz.U. z 2012 r. poz. 261 z późn.zm.

kierownik podmiotu kontrolowanego. Skutkiem tego w razie wypadku na obszarze wodnym, podmiot kontrolowany nie dysponował w sposób nieograniczony właściwym sprzętem i środkami transportu.

1.6. Podejmowanie działań ratowniczych, o których mowa w art. 13 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Podmiot kontrolowany nie przedstawił żadnej dokumentacji dotyczącej prowadzenia działań ratowniczych w ramach stałych dyżurów. Wyjaśniono, iż nie zrealizowano żadnych działań ratowniczych w tym zakresie.

Ratownicy wodni podmiotu kontrolowanego prowadzili natomiast działania ratownicze w ramach stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych, polegające głównie na udzielaniu kwalifikowanej pierwszej pomocy¹⁷: opatrzeniu ran i unieruchamianiu podejrzenia złamania kości¹⁸.

Według przedstawionych dokumentów podmiot kontrolowany nie transportował osób, które uległy wypadkowi do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie medycznych czynności ratunkowych przez jednostki PRM¹⁹, natomiast odnotowano przekazanie poszkodowanych jednostkom PRM, w związku z wezwaniem na miejsce zdarzenia.

W ramach wyżej opisanych działań nie stwierdzono nieprawidłowości - z zastrzeżeniem uchybień opisanych w ramach pkt. 1.3 protokołu, dotyczących dopuszczenia do działań ratowniczych osób, które nie spełniały ustawowych warunków dla ratownika wodnego.

2. Prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych, o których mowa w art. 14 ust.1 pkt. 1 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, w tym rejestru działań ratowniczych.

Podmiot kontrolowany przedłożył dokumentację – karty z rejestru działań ratowniczych prowadzonych na obiekcie pn. basen odkryty RCS w Lubinie. Dokumentacja prowadzona była rzetelnie i zawiera wszystkie informacje wymagane przepisami ustawy o bezpieczeństwie...²⁰.

Okazano rejestr prowadzony w postaci chronologicznie usystematyzowanych kart, zatytułowanych „Rejestr działań ratowniczych – basen odkryty RCS, ul. Odrodzenia 28 B w Lubinie”, zawierających następujące wpisy: „1. Dane osoby, której udzielono pomocy w ramach działań ratowniczych (imię i nazwisko, data i miejsce urodzenia, adres zamieszkania, numer dokumentu tożsamości)”, „2. Rodzaj doznanego urazu lub zachorowania osoby, o której mowa w pkt 1”, „3. Rodzaj udzielonej pomocy”, „4. Miejsce wypadku”, „5. Imiona i nazwiska ratowników wodnych udzielających pomocy (imię i nazwisko, podpis)”, „6. Data i miejsce prowadzenia działań (miejsce prowadzenia działań, rozpoczęcie działań: data i godzina, zakończenie działań: data i godzina), „7. Czas i miejsce przekazania osoby, o której mowa w pkt

¹⁷ Stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 13 pkt 3 ustawy o bezpieczeństwie...

¹⁸ Art. 14. ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym stanowi: zakres czynności wykonywanych przez ratownika w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy obejmuje:

- 1) resuscytację krążeniowo-oddechową, bezprzyrządową i przyrządową, z podaniem tlenu oraz zastosowaniem według wskazań defibrylatora zautomatyzowanego;
- 2) tamowanie krwotoków zewnętrznych i opatrywanie ran;
- 3) unieruchamianie złamań i podejrzeń złamań kości oraz zwichnięć;
- 4) ochronę przed wychłodzeniem lub przegrzaniem;
- 5) prowadzenie wstępnego postępowania przeciwwstrząsowego poprzez właściwe ułożenie osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, ochronę termiczną osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 6) stosowanie tlenoterapii biernej;
- 7) ewakuację z miejsca zdarzenia osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 8) wsparcie psychiczne osób w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- 9) prowadzenie wstępnej segregacji medycznej w rozumieniu art. 43 ust. 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

¹⁹ Stosownie do dyspozycji wynikającej z art. 13 pkt 6 ustawy o bezpieczeństwie...

²⁰ Zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy o bezpieczeństwie...

1, jednostkom systemu (data, godzina, miejsce przekazania, jednostka systemu)", „8.Uwagi”, „9. Sporządzenie rejestru”, „10. Wprowadzenie do rejestru”.

Z przedłożonych raportów wynika, że działania ratownicze wykonywane na obiekcie w Lubinie przez podmiot kontrolowany były dokumentowane na bieżąco.

Dwie karty z rejestru sporządzone według tego samego wzoru, pomimo zatytułowania „Rejestr działań ratowniczych – basen odkryty RCS, ul. Odrodzenia 28 B w Lubinie”, dotyczą działań ratowniczych przeprowadzonych w dniach 15 i 18 lipca 2020 r. na wyznaczonym obszarze wodnym przy ulicy Harcerskiej we Wrocławiu.

Dla pozostałych wyznaczonych obszarów wodnych, na których sprawowano stałą kontrolę ratowniczą na podstawie umów z zarządzającymi tymi obszarami wodnym nie okazano kontrolerom żadnej dokumentacji działań ratowniczych.

Z uwagi na brak udostępnienia dokumentacji działań ratowniczych z wszystkich wyznaczonych obszarów wodnych zespół kontrolny nie był w stanie ustalić, iż w rejestrze działań ratowniczych ujęto wszystkie działania ratownicze podejmowane przez Fundację w okresie objętym kontrolą. Powyższe ustalenia są równoznaczne ze stwierdzeniem **nieprawidłowości** w tym obszarze, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

Podmiot kontrolowany nie przedstawił również żadnej dokumentacji działań ratowniczych w ramach stałych dyżurów ratowników wodnych.

IV. OCENA OGÓLNA, WNIOSKI I ZALECENIA

Ocena podmiotu kontrolowanego została dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli przy zastosowaniu kryteriów kontroli wynikających z ustawy *o bezpieczeństwie...*, takich jak: legalność, celowość oraz rzetelność.

W trakcie przeprowadzonej kontroli, ustalono, iż nie wszystkie osoby wchodzące w skład kadry ratowników wodnych spełniały wymagania określone dla ratowników wodnych, zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie ...*, co wiąże się z:

- dopuszczeniem możliwości powierzania zadań z zakresu ratownictwa wodnego osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji,
- prowadzeniem dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych w sposób nierzetelny.

Ponadto podmiot kontrolowany nie udokumentował, iż spełnia wszystkie przesłanki wynikające z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy *o bezpieczeństwie...*, tj. nie udokumentował, iż zapewnia stan gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego (art. 12 ust 2 pkt 1) oraz dysponuje kadrą ratowników wodnych w liczbie niezbędnej do zapewnienia stanu gotowości (art. 12 ust. 2 pkt 2).

Na podstawie dokonanych ustaleń należy stwierdzić, że Fundacja Tobie Polsko Ratownicy nie zapewniała stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego i nie gwarantowała udzielania pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym, powierzała realizację zadań z zakresu ratownictwa wodnego osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji, a także nie realizowała wszystkich obowiązków podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego zgodnie z przepisami ustawy *o bezpieczeństwie...*, tj. nie prowadziła rzetelnej dokumentacji działań ratowniczych w tym kompletnego rejestru działań ratowniczych; ponadto

w ograniczonym zakresie dysponowała sprzętem specjalistycznym i środkami transportu niezbędnymi do wykonywania ratownictwa wodnego.

Na podstawie ustaleń znajdujących się w niniejszym protokole z kontroli **negatywnie** oceniono:

- 1) brak wykonywania stałych dyżurów, co uniemożliwiało zapewnienie przez podmiot kontrolowany stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego;
- 2) powierzanie zadań z zakresu ratownictwa wodnego osobom niespełniających wymagań dla ratownika wodnego określonych w art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie*;
- 3) nierzetelne prowadzenie dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych;
- 4) niekompletne prowadzenie rejestru działań ratowniczych;
- 5) dysponowanie sprzętem specjalistycznym i środkami transportu niezbędnymi do wykonywania ratownictwa wodnego w ograniczonym zakresie.

Wobec tego, iż podmiot kontrolowany nie spełnia wszystkich przesłanek wynikających z art. 12 ust. 2 ustawy *o bezpieczeństwie...*, zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 12 ust. 5 pkt 1 ustawy *o bezpieczeństwie ...*, minister właściwy do spraw wewnętrznych jest zobowiązany do cofnięcia zgody na wykonywanie ratownictwa wodnego. Dyspozycja wynikająca z artykułu 12 ust. 5 pkt 1 ustawy *o bezpieczeństwie...* wyklucza postawienie zaleceń pokontrolnych, stosownie do art. 27 ust. 1 tej ustawy.

V. POUCZENIE

Zgodnie z art. 27 ust. 2–4 ustawy *o bezpieczeństwie...*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą może wnieść do kontrolującego na piśmie umotywowane zastrzeżenia do protokołu kontroli, w tym do sformułowanych wniosków i zaleceń, lub podpisuje protokół kontroli.

Zgłoszone zastrzeżenia kontrolujący może uznać za zasadne, zmieniając lub uzupełniając protokół kontroli, albo uznać je za niezasadne i przekazać stanowisko podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą. Zastrzeżenia wniesione po terminie, przez osobę nieuprawnioną lub bez zachowania formy pisemnej pozostawia się bez rozpatrzenia.

W przypadku uznania zasadności zastrzeżeń zmieniony lub uzupełniony protokół kontroli zostaje przekazany ponownie do podpisania podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą.

W myśl art. 28 ust. 1 i 2 ustawy *o bezpieczeństwie...* podmiotowi objętemu kontrolą przysługuje prawo odmowy podpisania protokołu kontroli i złożenia kontrolującemu, w terminie 5 dni od dnia jego otrzymania pisemnego wyjaśnienia przyczyn odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie wstrzymuje realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą, w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli lub stanowiska kontrolującego, o którym mowa w art. 27 ust. 3 ww. ustawy, lub poprawionego protokołu kontroli zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wykonaniu wniosków i zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole kontroli lub o przyczynach ich niewykonania.

Zgodnie z art. 12 ust. 5 pkt 1 ustawy *o bezpieczeństwie...* minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, cofa zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego, jeżeli podmiot,

któremu taka zgoda została udzielona, przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 12 ust. 2 tej ustawy, lub został wykreślony z rejestru jednostek współpracujących z systemem PRM, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

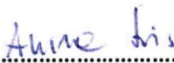
Zgodnie z art. 12 ust. 5 pkt 2 ustawy o *bezpieczeństwie...*, minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego, jeżeli podmiot, któremu taka zgoda została udzielona, nie usunął w wymaganym terminie nieprawidłowości mających istotny wpływ na wykonywanie ratownictwa wodnego stwierdzonych protokołem kontroli.

* * *

Z kontroli sporządzono protokół w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach:

Egz. Nr 1 – Fundacja Tobie Polsko Ratownicy

Egz. Nr 2 – a/a

.....
członek zespołu – Anna Lis

.....
członek zespołu – Magdalena Miętus

.....
pieczęć i podpis kierownika podmiotu
kontrolowanego

Zapoznałem się

DYREKTOR
Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

.....
Dariusz Nowak

